

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu			Kod ECTS
Podstawy psychologii klinicznej			14.4.0273
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Psychologii			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Biologii	Biologia medyczna	forma	stacjonarne
		moduł	neurobiologia
		specjalnościowy	wszystkie
specjalizacja			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Karolina Lutkiewicz; dr Beata Łukaszewska; prof. UG, dr Arkadiusz Mański; dr Joanna Kozaka			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		SZACOWANIE CZASU PRACY	
Sposób realizacji zajęć		Praca w kontakcie z nauczycielem:	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		30 godzin	
Liczba godzin		Konsultacje: 1 godzina	
Wykład: 30 godz.		Zaliczenie przedmiotu: 2 godzin	
		Praca samodzielna studenta:	
		Przygotowanie się do sprawdzianów – 17 godzin	
		RAZEM: 50 godzin	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
Wykład z prezentacją multimedialną		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		zaliczenie pisemne testowe	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Zaliczenie ze wskazanej przez prowadzącego problematyki z listy lektur wg wskaźnika procentowego („Regulamin Studiów UG”)	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt kształcenia	Wykład z prezentacją multimedialną
	Wiedza
BM_W06	zaliczenie pisemne testowe
BM_W07	
BM_W10	
BM_W11	
	Umiejętności
BM_U07	zaliczenie pisemne testowe
BM_U15	
	Kompetencje
BM_K01	zaliczenie pisemne testowe, obserwacja postaw studenta
BM_K03	
BM_K04	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

brak

B. Wymagania wstępne

brak

Cele kształcenia

Cele przedmiotu: zapoznanie studentów z ogólnymi wiadomościami na temat psychologii klinicznej i historii jej powstania; poznanie rozwoju psychoruchowego w patologii, jego modelach i zaburzeniach, przyczynach i patomechanizmie zaburzeń; zapoznanie studentów z wybranymi zaburzeniami psychicznymi oraz zaburzeniami rozwoju i zachowania, a także z ich: objawami, przyczynami, mechanizmami, metodami rozpoznawania, pomocy i zapobiegania.

Treści programowe**A. Problematyka wykładu:**

- Psychologia kliniczna – zagadnienia ogólne
  - Źródła psychologii klinicznej, historia
- Psychologia kliniczna wśród innych gałęzi psychologii
- Przedmiot psychologii klinicznej (definicja, zagadnienie normy i zdrowia psychicznego),
- Problemy badawcze psychologii klinicznej (diagnoza, terapia, profilaktyka),
- Działy psychologii klinicznej
- Rozwój psychomotoryczny i jego zaburzenia
- Podstawowe pojęcia: rozwój psychomotoryczny (związek rozwoju psychiki i motoryki), tempo, rytm, dynamika,
- Modele rozwoju w obszarze normy i patologii (ze względu na tempo, rytm i dynamikę)
- Rozwój harmonijny i nieharmonijny (zaburzenia globalne, parcjalne, fragmentaryczne),
- Różnicowanie: norma i patologia, zaburzenia a różnice indywidualne, zaburzenia rozwoju a zaburzenia zachowania
- Czynniki warunkujące rozwój psychomotoryczny i przyczyny zaburzeń rozwoju i zaburzeń zachowania,
- Przyczyny biologiczne (czynniki uszkodzające strukturę o.u.n i zaburzające funkcjonowanie o.u.n)
- Przyczyny społeczne (skrajna izolacja społeczna i czynniki zaburzające funkcjonowanie o.u.n)
- Patomechanizm zaburzeń rozwoju psychoruchowego,
- Analiza czynników patogennych i ich wpływ na rodzaj, głębokość i dynamikę zaburzeń
- Powiązania między czynnikami patogennymi i ich skutkami (prawo tła; prawo torowania drogi; mechanizm błędnego koła; mechanizm spirali)
- Interpretacja patomechanizmu – teorie psychologiczne (psychoanaliza, poznawcza, behawioralna)
- Klasyfikacja zaburzeń rozwoju i zachowania
- skutki działania czynników patogennych - zaburzenia rozwoju i zachowania /kategorie zaburzeń ze względu na rodzaj, głębokość, dynamikę i relacje między zaburzeniami /
- międzynarodowe klasyfikacje zaburzeń psychicznych
- podejście medyczne (klasyfikacje medyczne: ICD-10, DSM-IV-TR, RDC-PA, DC:0-3)
- Globalne zaburzenia rozwoju:
  - całościowe zaburzenia rozwoju
  - niepełnosprawność intelektualna
- Parcjalne zaburzenia rozwoju:

- zaburzenia zachowania i emocji
- zaburzenia uczenia się
- Zaburzenia na tle lękowym
- Zaburzenia nastroju
- Zaburzenia odżywiania
- Zaburzenia osobowości
- Schizofrenia i zaburzenia urojeniowe

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):**

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Carson, R.C., Butcher, J.N., Mineka, S. (2003). Psychologia zaburzeń. Gdańsk: GWP
- Kendall, P.C. (2004). Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Sęk, H. (2001). Wprowadzenie do psychologii klinicznej. Warszawa: Scholar.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- ICD-10. Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych. Rewizja dziesiąta. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10. Opisy kliniczne i wskazówki diagnostyczne (2000) Kraków – Warszawa: Vesalius.
- Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10. Opisy kliniczne i wskazówki diagnostyczne (2000). Kraków-Warszawa: Vesalius.
- Sęk, H. (2005) (red.). Psychologia kliniczna. Tom 1. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN
- Wciórka, J. (2008) (red.). Kryteria Diagnostyczne według DSM-IV-TR. Wrocław: Elsevier Urban & Partner. Spionek, H. (1965). Zaburzenia psychoruchowego rozwoju dziecka. Warszawa: PWN.

B. Literatura uzupełniająca

- Bogdanowicz, M. (1991). Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym. Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
- Borkowska, A.R., Domańska, Ł. (2006) (red.). Neuropsychologia kliniczna dziecka. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Czabała, J. Cz., Zasępa, E. (2006) (red.). Psychologia kliniczna okresu dzieciństwa i adolescencji. Warszawa: Wydawnictwo APS.
- Research Diagnostic Criteria – Preschool Age (RDC-PA) (2002) www.infantininstitute.org/RDC-PA.html

Kierunkowe efekty uczenia się

Efekty kształcenia z obszaru nauk przyrodniczych:

P1A_U11, P1A_K01, P1A_K07

Efekty kształcenia z obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej : M1_W01, M1_W02, M1_W03, M1_W06, M1_W10, M1_U04, M1_U05, M1_K01, M1_K08, M1_K02

Efekty dla kierunku Biologia Medyczna UG:

BM_W06, BM_W07, BM_W10, BM_W11, BM_U07, BM_U15, BM_K01, BM_K04, BM_K03

Wiedza

BM_W06

Opisuje i wyjaśnia mechanizmy integracji i sterowania stanowiące podstawę zdrowia psychicznego i normalnego zachowania się człowieka oraz neurobiologiczne i genetyczne podstawy ich zaburzeń

BM_W07

ma podstawową wiedzę z zakresu psychologii klinicznej i zna jej terminologię

BM_W10

Rozumie i opisuje neurobiologiczne podstawy zdrowia psychicznego oraz charakteryzuje i interpretuje rolę czynników patogennych w rozwoju

BM_W11

Posiada podstawową wiedzę dotyczącą metod oceny stanu zdrowia psychicznego i zachowania się oraz objawów i przyczyn ich wybranych zaburzeń

Umiejętności

BM_U15

Uczy się samodzielnie, w sposób ukierunkowany

BM_U07

Potrafi identyfikować problemy psychologiczne odpowiadające potrzebom jednostki i grupy społecznej oraz podjąć podstawowe działania diagnostyczne, profilaktyczne i edukacyjne właściwe dla zawodu biologa medycznego

Kompetencje społeczne (postawy)

BM_K01

Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i aktualizowania wiedzy z zakresu psychologii klinicznej i dyscyplin pokrewnych

BM_K04

Potrafi formułować opinie z punktu widzenia psychologii klinicznej dotyczące pojedynczych ludzi i grup społecznych, w kontekście związanym z wykonywaniem zawodu biologa medycznego

BM_K03

Jest świadomy własnych ograniczeń i wie, kiedy zwrócić się do ekspertów

Kontakt

karolina.lutkiewicz@ug.edu.pl